

॥ श्री ॥

त्रिखंडात्मक
सिंहरथ कुंभमेला

२०२६-२०२८

सिंहस्थ ध्वजारोहण
सिंहस्थ कुंभ पर्व
प्रारंभ

अश्विन कृ. ६,
शनिवार,
दि. ३१ अक्टोबर २०२६

प्रथम अमृतस्नान
दर्श आमावस्या
सूर्यग्रहण

आषाढ कृ. ३०,
सोमवार,
दि. २ अगस्त २०२७

द्वितीय अमृतस्नान
मुख्य पर्व स्नान
श्रावण आमावस्या

श्रावण कृ. ३०,
मंगळवार,
दि. ३१ अगस्त २०२७

तृतीय अमृतस्नान
वामन द्वादशी

भाद्रपद शु. १२,
रविवार,
दि. १२ सप्टेंबर २०२७

सिंहस्थ पर्वकाळ
समाप्ती
ध्वजावतरण सोहळा

श्रावण शु. २,
सोमवार,
दि. २४ जुलै २०२८

॥ सिंहस्थ बृहस्पति पूजन ॥

कुर्याद् अष्टदलं पद्म गोमयालिप्त भूतले ।
तन्मध्ये स्थापयेत् कुंभं ताम्रपात्रं तथोपरी ॥
तत्र स्थापयेत् देवीं गौतमीं राजताकृतिम् ।
माषैः षोडश संख्याकैः सौवर्णं कारयेद्गुरुं ॥
संस्थाप्य कलशोरम्ये सर्वोपस्कर संयुते ।
आगच्छ विबुधाचार्य सिंहस्थे सुरपूजिते ॥

सिंहस्थ पर्वकाळात गोदावरीचे ठाई तीर्थराज कुशावर्त जवळ घृतकुंभदान करणे तसेच आपल्या पुरोहिताकडे भूमीवर धान्याचे अष्टदलावर तांब्याचा कलश स्थापन करून त्यावर चांदीची गोदावरीची मूर्ती व सोन्याची सिंहासनस्थ बृहस्पती मूर्ती यांची गणेश व इंद्र सहित पूजन करणे पूजा समाप्तीनंतर उपाध्याय यांचा आशीर्वाद घेऊन दश दान सहित कलश व देव प्रतिमांचे दान द्यावे.

स्नानं दानं तथा श्राद्धं कृत्वा त्र्यंबक दर्शनं ॥

अशाप्रकारे तीर्थस्थान, सुवर्ण बृहस्पति पूजन व दान, कुंभ दान, तीर्थश्राद्ध ई. करून गोदावरी माता व महामृत्युंजय त्र्यंबकेश्वर ज्योतिर्लिंगाचे व गंगागौरीचे यथाशक्ती, यथाज्ञान पूजन व दर्शन करावे.

येथे सिंहस्थ गोदावरी तीर्थयात्रा विधी पूर्ण होतो. उपरोक्त सर्व विधी त्र्यंबकेश्वरस्थित वंशपरंरागत तीर्थ पुरोहित यांचे कडून समजून घेऊन कुशावर्त तीर्थ येथे यथासांग करावे.

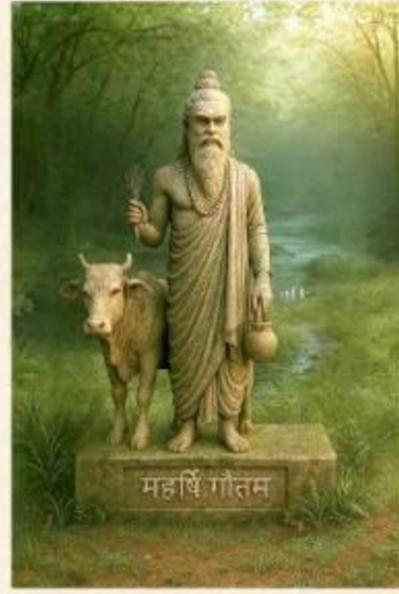
सिंहस्थ पर्व कालातील विशेष मुहूर्तासह
सर्व एकादशी, पौर्णिमा, अमावास्या,
वैधृती-व्यतीपात योग इत्यादि दिवस
हे भाविकांसाठी तीर्थस्नान, दर्शन पर्व असतील.
कळावे ही विनंती, हे विज्ञापना.

* सिंहस्थ पर्वकाल मुहूर्तकर्ते *

श्री. अनंत (मोहन) धुंडीराज दाते
(पंचागकर्ते)

श्री. राजेश सुरेश दीक्षित
(ज्योतिष अभ्यासक)

॥ श्री ॥

सिंहस्थ गोदा कुशावर्त त्र्यंबक यात्रा

संहस्य चोद्भवो यत्र यत्र गोदावरी नदी ।
पृथिव्यामपि कृत्स्नायां सप्रदेशोतिपावनः ॥
त्र्यम्बके चाब्जके चैव गोदासागरसङ्गमे ॥
मुण्डनं तत्रैव कुर्याद् तीर्थश्राद्धं विशेषतः ॥
गोदावरीं समायान्तु सिंहस्थे च बृहस्पतौ ॥
सिंहस्थे सुरपुज्ये च गोदास्नानं करोति यः ।
तस्य पाप सहस्राणि विलयं यन्ति तत्क्षणात् ॥

सिंहस्थ पर्वकालात त्र्यंबक क्षेत्री कुशावर्त तीर्थावर मुंडन, गंगा पूजन, तीर्थविधी व गोदा स्नान करावे व प्रायश्चित्त घेऊन उपवास करावा, तसेच तीर्थश्राद्ध करणे घृत कुंभ दान करून क्षेत्रातील देवतांचे पूजन व दर्शन करून तीर्थ वास करणे. असे शास्त्रवचन आहे.

॥ कुंभ दान ॥

गोशतस्य प्रतिनिधीं घृत कुंभं ददाम्यहं ।
गोदवर्या पुण्यदायां सिंहस्थे च बृहस्पतौ ॥

सिंहस्थ गुरु असताना कुशावर्ताच्या ठिकाणी घृतकुंभ (तुपाने भरलेला कलश) दान केल्याने शंभर गाई दान दिल्याचे जे पुण्य ते भाविकास प्राप्त होते.

अमृतस्नाना व्यतिरिक्त सर्व भाविक भक्तांसाठी
सिंहस्थ पर्व काळातील तीर्थस्नान तसेच श्राद्ध, तर्पण,
सुवर्णबृहस्पती मुर्ती, घृतकुंभदान इ. दानाचे विशेष पर्व मुहूर्त.

अश्विन कृ. ६, शनिवार दि.३१/१०/२०२६ ध्वजापर्व, गुरु सिंह राशि प्रवेश,सिंहस्थ प्रारंभ
अश्विन कृ. ६, शनिवार दि.३१/१०/२०२६ ध्वजारोहणानंतर सिंहस्थ प्रारंभस्नान
कार्तिक शु. १४, सोमवार दि. २३/११/२०२६ वैकुंठ चतुर्दशी
कार्तिक शु. १५, मंगळवार दि. २४/११/२०२६ त्रिपुरारी पौर्णिमा
मार्गशीर्ष शु. ६, मंगळवार दि. १५/१२/२०२६ चंपाषष्ठी
मार्गशीर्ष शु. ११, रविवार दि. २०/१२/२०२६ मोक्षदा एकादशी
पौष शु. ७, शुक्रवार दि. १५/०१/२०२७ मकर संक्रांति
ज्येष्ठ कृ. १४, शनिवार दि.०३/०७/२०२७ दर्श अमावास्या
ज्येष्ठ कृ. ३०, रविवार दि.०४/०७/२०२७ अमावास्या
आषाढ शु. ११, बुधवार दि. १४/०७/२०२७ देवशयनी एकादशी, चातुर्मास्यारंभ
आषाढ शु. १५, रविवार दि. १८/०७/२०२७ व्यासपूजन, गुरु पौर्णिमा
आषाढ कृ. १३, शनिवार दि. ३१/०७/२०२७ शनि प्रदोष
आषाढ कृ. ३०, सोमवार दि.०२/०८/२०२७ प्रथम अमृत स्नान, दर्श अमावास्या सूर्य ग्रहण
श्रावण शु.५, शुक्रवार दि.०६/०८/२०२७ नागपंचमी
श्रावण शु. ११, गुरुवार दि. १२/०८/२०२७ पुत्रदा एकादशी.
श्रावण शु. १५, मंगळवार दि. १७/०८/२०२७ नारली पौर्णिमा, रक्षाबंधन
श्रावण कृ. ७, मंगळवार दि. २४/०८/२०२७ कृष्ण जन्माष्टमी,
श्रावण कृ. ११, शनिवार दि. २८/०८/२०२७ अजा एकादशी
श्रावण कृ. ३०, मंगळवार दि.३१/०८/२०२७ द्वितीय अमृतस्नान, मुख्यपर्व
भाद्रपद शु.५, रविवार दि.०५/०९/२०२७ ऋषिपंचमी,
भाद्रपद शु. १२, रविवार दि.१२/०९/२०२७ तृतीय अमृतस्नान, वामन व्दादशी
भाद्रपद शु. १५, बुधवार दि.१५/०९/२०२७ पौर्णिमा.
भाद्रपद कृ. १२, सोमवार दि. २७/०९/२०२७ सोमप्रदोष
भाद्रपद कृ. १४, बुधवार दि.२९/०९/२०२७ सर्वपित्री, दर्श अमावास्या
अधिन शु. १४, गुरुवार दि. १४/१०/२०२७ कोजागिरी, अधिन पौर्णिमा
अधिन कृ. १२, मंगळवार दि. २६/१०/२०२७ गुरुव्दादशी
कार्तिक शु. ११, बुधवार दि. १०/११/२०२७ प्रबोधिनी एकादशी
कार्तिक शु. १४, शनिवार दि.१३/११/२०२७ वैकुंठ चतुर्दशी, त्रिपुरारी पौर्णिमा
फाल्गुन कृ. ११, मंगळवार दि.२१/०३/२०२८ पापमोचनी एकादशी
चैत्र शु.१, सोमवार दि. २७/०३/२०२८ गुढीपाडवा, संवत्सरारंभ,
चैत्र शु.८, सोमवार दि.०३/०४/२०२८ श्री राम नवमी
वैशाख शु. ३, गुरुवार दि. २७/०४/२०२८ अक्षय्य तृतीया
वैशाख शु.५, शनिवार दि.२९/०४/२०२८ श्री शंकराचार्य जयंती,
वैशाख शु.७, सोमवार दि.०१/०५/२०२८ गंगा जन्मोत्सव,
आषाढ शु. ११, रविवार दि.०२/०७/२०२८ देवशयनी एकादशी, चातुर्मास्यारंभ
आषाढ शु. १५, गुरुवार दि.०६/०७/२०२८ व्यासपूजन, गुरु पौर्णिमा, चंद्रग्रहण.
आषाढ शु. १४, शुक्रवार दि.२१/०७/२०२८ दर्श अमावास्या, दीपपूजन
श्रावण शु.३ सोमवार दि. २४/०७/२०२८ ध्वजावतरण, सिंहस्थ समारोप.